

Herdenkingswoord van de Voorzitter van de Eerste Kamer bij het overlijden van oud-senator Van den Heuvel-de Blank (1927 – 2010) tijdens de Kamervergadering op dinsdag 26 oktober 2010.

Op 13 oktober overleed op 83-jarige leeftijd mevrouw Ien van den Heuvel-de Blank. Zij was lid van deze Kamer voor de Partij van de Arbeid van september 1974 tot september 1979. Gedurende vijf parlementaire jaren heeft zij zich verdienstelijk gemaakt in dit huis, als een volksvertegenwoordiger die met hartstocht en gedegen kennis van dossiers zich stortte in het debat.

Carolina van den Heuvel-de Blank werd geboren op 7 augustus 1927 in Tiel. Zij groeide op als dochter van een kleermaker in een eenvoudig milieu. Na het behalen van haar HBS-diploma werkte zij als secretaresse bij een handelsfirma.

Ien van den Heuvel begon haar politieke loopbaan als lid van de gemeenteraad in de Utrechtse gemeente Leersum. Via de vrouwenbeweging van de PvdA raakte ze betrokken bij de landelijke politiek. In 1969 werd ze lid van het partijbestuur van de PvdA, en was vanaf 1974 enkele jaren voorzitter. In die rol had zij ten tijde van het kabinet Den Uyl achter de schermen veel invloed op standpunten die bewindslieden van de PvdA innamen in het kabinet. Als schakel tussen de politieke achterban van de partij en haar vertegenwoordigers in de regering en de Tweede Kamer vervulde Van den Heuvel een bijzondere rol, waarbij ook haar eigen standpunten niet zelden van grote invloed waren.

In de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw liet Van den Heuvel zich gelden als markant en spraakmakend politica. Zij was bekend vanwege haar geprononceerde opvattingen en strijdbare houding in debatten over sociale rechtvaardigheid, de internationale verdeling van welvaart en de rechten van vrouwen.

In de Eerste Kamer pleitte Van den Heuvel in diverse debatten voor politieke en diplomatieke initiatieven die moesten leiden tot het terugdringen van de bewapening tussen Oost- en Westeuropese staten. Zij maakte voortzetting van het Nederlandse lidmaatschap van de NAVO afhankelijk van een actieve inzet voor ontspanning tussen de twee militaire machtsblokken die Europa in die jaren nog verdeeld hielden.

Van den Heuvel toonde zich steeds een onafhankelijk denker, die niet schroomde om een standpunt in te nemen dat afweek van de

meerderheidsopvatting in haar partij of fractie. Zo stemde zij in 1978 tegen de invoering van de Wet Investeringsrekening (WIR).

In een beleidsdebat met de toenmalige minister van Ontwikkelings-samenwerking, haar partijgenoot Pronk, tikte zij deze op de vingers vanwege het onthouden van steun aan projecten in Zuid-Afrika. Het was onrechtvaardig, zo betoogde zij, om de zwarte bevolking van dit land extra te straffen vanwege het verfoeilijke apartheidsb-eleid van de blanke regering.

Na haar vertrek uit de Eerste Kamer was Van den Heuvel tien jaar lid van het Europees Parlement, en tevens meerdere jaren onder-voorzitter van de socialistische fractie in het Europees Parlement. Daarnaast maakte zij korte tijd deel uit van de Raadgevende Verga-dering van de Raad van Europa en die van de West-Europese Unie.

Behalve als politica was Van den Heuvel ook bestuurlijk actief in di-verse maatschappelijke organisaties en verenigingen. Zo was zij lid van het hoofdbestuur van omroepvereniging de VARA, en zeer be-trokken bij de activiteiten van de vakbeweging.

Als voorzitter van het Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) betrok zij kerken en hun leden bij de vraagstukken waarbij velen zich in die jaren nauw betrokken voelden, zoals de betrekkingen tussen Oost-en West-Europa, de nucleaire bewapening en de politieke deling van Midden-Europa.

Als erkenning voor haar maatschappelijke verdiensten werd Van den Heuvel in 1987 benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

De Eerste Kamer is Ien van den Heuvel dankbaar voor wie zij was, en haar langjarige bijdrage aan het politiek debat - zowel binnen als buiten het parlement. Zij heeft haar leven in dienst gesteld van de samenleving en de democratie. Moge ons respect voor haar persoon een steun zijn voor haar nabestaanden.

Ik verzoek u om een moment van stilte.